

Politične organizacije nas neobhodno potrebujejo in se bodo bale izgubiti svoje privržence, glasove in delavce, če popolnoma izprežemo. Gotovim strankam bi bila naša politična desertacija zopet nad vse dobrodošla. Tudi to moramo vpoštevati!

**Pasivno volilno pravico so nam itak vzeli in vržimo jim tja še aktivno pravico in zopet le pod pogojem, da smo edini.** Pričakovati moramo, da bodo med nami gotovo stavkokazi, katerim bo stranka in po njej pridobljeno korito več od solidarnosti.

Vsekako pa naj pridejo karitativna in kulturna društva šele zadnja na indeks, kajti ogabna politika in narodni interesi ter prosvetno delo naj se ne postavljajo v isto vrsto.

Cankar opisuje mater, ki vleče voz po klanecu navzgor. Otroci sede v vozu in jo bijejo, preden dospe na klanec, se zgrudi pod udarci in umre. A to mater je sram celo umreti, ker ni dosegla vrha, čeravno ji to narekuje njena neskončna ljubezen do svojih otrok.

Mi pa bomo najbrže prej omagali in bomo porinili voz po klanecu navzdol, naj

se pobije vse, če ni drugače mogoče in če to hoče modra — vlada, ki nam reže kruh.

Po tej utemeljitvi so bile skoro soglasno (izvzemši en glas) sprejete sledeče resolucije:

1. Učiteljsko ptujskega sreskega poglavarstva se bo brez izjeme včlanilo pri domačem društvu državnih nameščencev.

2. Odobravamo takojšnji izstop iz vseh političnih in športnih društev pod pogojem, da se vsi javni nameščenci v državi brezpogojno pokore sklepu.

3. Iz kulturnih in karitativnih društev izstopimo v skrajni sili in če bo splošna solidarnost zagotavljala uspeh.

4. Osrednja Zveza naj pritegne v boj za kruh tudi organizacije zasebnih uradnikov, ki so ali pa bodo v doglednem času z nami vred prizadeti po redukciji plač.

5. Prouči naj se tudi uspeh za slučaj splošne absentacije pri prihodnjih drž. volitvah.

6. Osrednja organizacija drž. nameščencev naj združi na sindikalni podlagi vse strokovne organizacije svoje vrste.

## Učiteljska Samopomoč.

(Poročal tov. Ivan Kocijančič na obnem zboru dne 18. julija 1926 v Celju.)

(Dalje.)

### Naložba.

Vsa društvena imovina — razen inventarja — kakor tudi ves razpoložljivi denar je bil varno in plodono naložen v sledečih denarnih zavodih in podjetjih:

1. Hranilnica in posojilnica Učit. konvikta v Ljubljani, hranilna knjižica štev. 558 — 43.601,85 Din.

2. Hranilnica in posojilnica Učit. konvikta v Ljubljani, hranilna knjižica štev. 535 — 20.385,50 Din.

3. Mestna hranilnica ljubljanska v Ljubljani, hranilna knjižica štev. 2624 — 30.175 Din.

4. Učiteljska tiskarna v Ljubljani kot posojilo 8.473,83 Din.

5. Poštna hranilnica, podr. v Ljubljani, na čekovnem računu 5500,87 Din.

6. Deležne vloge a) pri Hran. in posojilnici Učit. konvikta Ljubljana 25 Din,

b) pri Učit. tiskarni v Ljubljani 250 Din, c) pri Tvornici učil v Ljubljani 200 Din, skupaj 475 Din.

7. Dolg pri članih: 3 posmrtnine 28.875 Din in višič dolg okroglo 5991,14 Din, skupaj 34.866,14 Din

Poleg tega znaša vrednost društvenega inventarja 2121,81 Din.

Današnje denarno stanje bi bilo 145.600 Din. Dolga ni nič.

### Pregled računskega poslovanja.

Blagajniške knjige, računske zaključke za l. 1923., 1924. in 1925. z vsemi prilogi so pregledali računski pregledovalci 22. februarja 1926. 6. januarja 1925 in 24. januarja 1926. O tem boste slišali še posebno poročilo. Vsakokrat so našli vse v redu.

(Dale prihodnjič.)

## Splošne vesti.

### IZJAVA.

Med članstvom se vedoma in hotoma razširjajo neresnične trditve, da Učiteljski Tovariš noče sprejeti dopisov, ki jih pošilja takozvano opozicijsko tovarištvo.

Izjaviti moramo, da so vse te trditve neresnične.

Uredništvo Učiteljskega Tovariša ne odloča samovoljno o odklonitvi dopisov, proti katerim obstojajo pomisleki, temveč predloži vse take dopise vedno poverjenstvu. Odločno moramo povdariti, da doslej ni došlo takih dopisov izvzemši onih, ki jih je poverjenstvo oddalo razsodišču z ozirom na znano stališče in onih od »akcijskega odbora«, ki jih je poverjenstvo na svojih sejah ožjega sosveta dne 3. avg. t. l. in 12. septembra t. l. soglasno odklonilo, ker »akcijskega odbora« ne pripozna.

Za Poverjenstvo UJU Ljubljana, dne 13. septembra 1926.

Andrej Skuli, poverjenik.

Josip Kobal, tajnik.

— Učni načrt za osnovne šole. Pretečeni teden se je mudil v Ljubljani in Mariboru referent za osnovno šolstvo iz ministrstva prosvete v Beogradu g. Pavel Flerè, ki je imel posvetovanje s sreskimi nadzorniki ljubljanske oziroma mariborske oblasti v zadevi novih učnih načrtov za osnovno šolstvo. Kolikor smo imeli priliko slišati mnenje nadzornikov, je kritika novega načrta ugodna. — Slejkoprej stojimo pa na stališču, da bi pri sestavi učnih načrtov moralo sodelovati tudi učiteljsko potom domačih, sreskih in oblastnih učiteljskih konferenc.

— Prvi izkaz članov je poslalo okramo učiteljsko društvo za ormoški okraj. Čast, komur čast! Ostala društva posnemaite!

— Redukcija uradništva. Listi poročajo o predstoečih novih redukcijah državnih nameščencev, ki jih je napovedal prosvetni minister Trifunović. V njegovem resoru bodo redukcije tudi najobsežnejše. Od sedem odeleni tega ministrstva bo ukinjenih pet, tako da bosta ostali samo dve. Učitelji, ki se nahajajo v službi ministrstva prosvete, bodo premeščeni na učiteljska mesta v notranjosti države.

— Italija proti neitalijanskemu šolstvu. Italijanska vlada namerava s l.

oktobrom ukiniti nižje razrede vseh manjšinskih šol v Italiji ter jih nadomestiti z italijanskimi. V prvi vrsti nižje razrede nemške realke v Bocnu, nižje razrede v Vidmu in slovensko učiteljske v Tolminu, ki bo popolnoma ukinjeno. Učne moči, ki razpolagajo z zadostnim znanjem italijanščine, bodo postavljene na mesta za slovenski hrvatski in nemški jezik, med tem ko bodo ostale umirovljene oziroma odpuščene.

— † Fran Črnagoj, šol. uprav. in nadzornik za šolske vrtove v pok. V torek ponoči je umrl v ljubljanski bolnici tov. Fran Črnagoj. Pokojnik je bil zaveden in delaven tovariš ter prijeten družabnik. Deloval je pri mnogih naših stanovskih organizacijah, pri vseh naših gospodarskih podjetjih in tudi izven našega stanu pri nacionalnih in gospodarskih društvih. Stekel si je zelo mnogo zasluga na stanovskem, posebno pa gospodarskem polju. Podrobneje poročilo o njegovem delovanju sledi v prihodnji številki. — Preostali naše sožalje!

— Izplačila uradniških razlik. Finančni minister je izjavil novinarjem, da je odredil s 15. septembrom izplačevati dolžne uradniške razlike. Država je dolžna nameščencem okoli 300 milijonov dinarjev. Sedanjemu finančnemu ministru dr. Periču se je posrečilo, da je spravil v to svrhu v budžet vsoto 10 milijonov. Od tega dobi ljubli. del. fin. 766.716 Din. za ljubli. carin. blag. 39.111 Din in za marib. carin. blag. 9807 Din.

— Doklade za šolske nadzornike. »Narodna Prosveta« poroča: V ministstvu prosvete izdelujejo naredbo, ki določa za šolske nadzornike s posebno odgovorno in težavno službo specialne doklade, najmanj 1000 Din mesečno. Minister prosvete bo na eni prihodnjih seji ministrskega sveta o tem poročal in predložil tozadevno naredbo v odobritev. Finančni minister je na predlog baže že pristal.

— Šolski muzej v Beogradu. Beogradsko poverjenišvo Udruženja Jugoslovenskega učiteljstva že deli časa zbira predmete za šolski muzej, ki ga otvori v Učiteljskem domu v Beogradu. Za ureditev muzeja je ministstvo prosvete prispevalo s 3000 Din.

— Vse šolske upravitelje kamniškega in kranjskega okraja, Ljubljane in ljubljanske okolice opozarjamo na zemljevid, ki ga je izdal Učit. konvikt. Stavite primerne zneske v bodoči proračun za nakup zemljevidov in opozorite svoje učence nanj! Brez zemljevida je uspešni zemljepisni pouk nemogoč! Stane samo 7.50 D.

— Učiteljski konvikt v Ljubljani. V gospodarski sklad sta plačala od prodanih smrek tovariša Josip Lapajne iz Cerkelj 945 Din in Anton Vidic iz Velesovega pa 750 Din.

— Razposlal sem šolam svoji dve novi besmarici za srednjo in višjo stopnjo osnovnih šol pod naslovom »Nageljčki« (Zadnja zbirka je mišljena tudi za nižje razrede meščanskih in srednjih šol). Ker so stroški te izdaje radi prvovrstnega papirja, krasne pisave, solidne vezave in lične zunanje opreme precej visoki, apeliramo na vodstva in na cenj.

tovariše višje organiziranih osnovnih šol, da naročijo toliko izvodov, kolikor je razredov srednje in višje stopnje, da krije svoj račun pri tiskarni. Le tako mi bo mogoče realizirati svoj načrt, izdati še otroške pesmice za elementarne razrede ter zbirko cerkvenih in raznih priloznostnih pesmi. — S tovariškim pozdravom Ciril Pregelj.

— Uradniške doklade so za stalno reducirane, ne pa začasno radi poplave, kakor je vlada obljubovala. Izrabljajoč prikladen trenutek, je začela vlada ukiniti dražinske doklade. Sedaj je odredila vsem šefom računovodstva v vseh resorih, na 15. odnosno 10 in 5 od sto, kolikor se odteguje raznim uradnikom, ne knjiži posebe, poleg davka, temveč naj isto obračuna od čistega prihoda, kar naj se stalno dela. Štednja se je začela, a ne začasno, temveč stalno in to pri uradnikih. Oni so vladi kar pod roko in najbližji, si mislijo.

## Iz seje ožjega sosveta Pov. UJU Ljubljana

ki se je vršila dne 12. septembra 1926.

### OTVORITEV.

Poverjenik tov. A. Skuli pozdravi navzoče člane in ugotovi sklepčnost. Svojo odsotnost je opravičila ga Godčeva. Zaradi obširnega dnevnega reda prosí, da je vsak član v svojih izvajanjih kratek in stvaren.

### ODOBRENJE ZAPISNIKA.

Tamnik prečita zapisnik 2. seje, ki ga navzoči člani podpišejo.

### TAJNIŠKO POROČILO.

V času od 3. avgusta do 12. septembra je imela eksekutiva 4 posvetovanja. Rešila je nekaj nujnih zadev, za katere prosí odobrenja ožjega sosveta. Razpravljala je o častni zadevi Gangl-Štefe, o raznih člankih, poslanih na uredništvo »Učit. Tovariša«, o dopisih centrale, o poslovniki za referente posameznih odsekov in o okrožnicah, ki smo jih razposlali vsem okrajnim učiteljskim društvom.

K informativnemu posvetovanju 8. septembra t. l. je povabila eksekutiva tudi tov. P. Flereta. Razpravljali smo o vlogah učiteljev iz Primorske, ki prosijo za državljanstvo, došlih na poverjenstvo o osebnih zadevah članstva, o očni učiteljstva, ker se ne vrši enotno, o disciplinski in namestitni komisiji, kojih člane naj voli učiteljstvo samo, o premeščanju po § 71. in o stalnosti po tem §, o sreskih šolskih nadzornikih in njihovi zahtevi po posebnem pavšalu. V teh zadevah je vložilo poverjenišvo posebne vloge na pristojna oblastva. Nadalje smo razpravljali o ureditvi »Popotnika«.

Posebno se je bavila eksekutiva z dvema dopisoma »akcijskega odbora«. Stališče in sklen ožjega sosveta je priobčen v današnji številki »Učit. Tovariša« na drugem mestu.

Slomškova zveza želi z našo organizacijo stikov v svrhu ustanovitve enotne stanovske organizacije. Dopis je vzel ožji svet na znanje in sklenil nani primerno odgovoriti.

UJU — poverjenišvo Ljubljana, dne 14. septembra 1926.

Andrej Skuli i. r., poverjenik

Josip Kobal i. r., tajnik.

### PROSVETNI BIRO.

Na Izvršni odbor UJU — v Beogradu pošljemo dopis glede prosvetnega biro-a s prošnjo za pojasnilo. Članstvo naj se na biro ne obrača.

### DOKLADE ZA ŠOLSKO UPRAVITELJE.

Na oba prosvetna oddelka in Izvršni odbor naj se napravijo vloge da se prizna šolskim upraviteljem primerna doklada za odpravljanje upraviteljskih poslov s posebnim ozirom na to, ker so ti danes silno narasli. Vsako delo bodi tudi plačano!

### BLAGAJNIŠKO POROČILO.

Tov. Grun je podal o blagajniškem stanju informativne podatke. Doslej je ugotovil natančno stanje pri »Učit. Tovarišu«. Ustavil je list vsem, ki ga niso plačali. Kadar bo ugotovil še stanje »Popotnika« in »Zvončka«, naj izvrši svoje delo v to določeni odsek. Pove tudi, da je moral poravnati okrog 20.000 Din starega dolga, ki ni bil predviden. Njegovo poročilo vzamejo člani ožjega sosveta na znanje.

### UREDNIKOVO POROČILO.

Ker je odstopil urednik že prei vse članke, ki niso prišli v list, v odločitev poverjeništvu, je poročal tajnik o njih v svojem poročilu. Ožji svet je odobril postopane eksekutive ter pritrdil, da članki ne spadajo v list.

### SAMOSTOJNI PREDLOGI IN NASETIL.

Zaradi pozne ure preloži poverjenik sporazumno s člani ožjega sosveta nekaj točk dnevnega reda na prihodnjo sejo, na kateri se bo razmotrivala večina le delovni program organizacije. Posamezni člani so stavili še nekaj predlogov, tičočih se internega poslovanja poverjeništvu.

Ker se nihče ne javi k besedi, zaključijo poverjenik sejo.

## Naročite 1. številko Zvončka 1926/27.

Pravkar izšlo!

NOVO!

Pravkar izšlo!

## A. Novak: RISANJE s podrobnim učnim načrtom in navodilom za prvih osem šolskih let.

Delo obsega v posebnih ovitkih predloge za I.—II., posebej za III., za IV., V., za VI.—VIII., posebej perspektivo za VI.—VIII. in naposled geometrijsko risanje za VI.—VIII. šolsko leto. Na čelu predlogam je drobna 52 strani broječa knjižica s potrebnimi navodili in podrobnim učnim načrtom za vsa leta osnovne šole. — Cena v močni lepenki opremljeni zbirki z okusnim zunanjim napisom znaša Din 500—

Novakovo »Risanje« je odobreno od prosv. odd. za Slovenijo ter je neobhodno potrebno učilo za vsako osnovno in meščansko šolo. Da se omogoči nakup znamenitega dela, je založništvo pripravljeno dovoliti učitelstvu plačevanje v 2—4 zaporednih mesečnih obrokih.

Naročila sprejema: KNJIGARNA UČITELJSKE TISKARNE V LJUBLJANI, Frančiškanska ul. 6.